

ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ

E-mail: kmpzt@ukr.net

Число 16 (36)
серпень
2018 р.

За вас правда, за вас слава і воля святая!

Газета ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»

Ми тут: <http://www.kmpzt.org.ua> На фейсбуці — у групі "ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ ЄДНАННЯ"

ОКУПАЦІЯ ЗА ДОПОМОГОЮ СЛОВА — ЩЕ РЕАЛЬНІСТЬ

(Читайте на 3-й стор.)

«РОСІЯНИ ВЖЕ НЕ ВПЕРШЕ ЧУЮТЬ ПРО МЕНЕ ЯК ПРО ПРОТИВНИКА...»

Цей заголовок — зі звернення сенатора США Джона МакКейна до росіян, написане ще п'ять років тому. 25 серпня цього року, на 81 році життя, він помер. Багато всього написано про цю справді велику людину, друга незалежної України. Ми ж вирішили зупинитися на пості у Фейсбуці журналіста **Dorje Vatuu** (Андрія ВАСИЛЬЄВА), який раніше був випусковим редактором у «Сніданку на «1+1», а потім працював у «Голосі Америки». Вибрали — бо він дуже показовий і сьогодні. Андрій ВАСИЛЬЄВ написав:

У вересні 2013 року, сенатор Джон МакКейн звернувся до росіян через газету «Правда». Це звернення він писав у відповідь на статтю Путіна у The New York Times. Він писав його не як сенатор. Він писав його як простий американець, котрий живе і керується Законом і Конституцією США. Він звертався до росіян ще до окупації Криму і війни на Донбасі. Але тоді, у 2013-му, над зверненням ветерана в'єтнамської війни, Джона МакКейна, жорстко познущались. Його звернення не допомогло. Але не тому, що МакКейн не був переконливим. Ви знаєте, чому. Просто перечитайте це звернення ще раз:

«Росіяни вже не вперше чують про мене як про противника. І оскільки моя мета сьогодні зруйнувати фальсифікації, що використовуються російськими керівниками для збереження їхньої влади і виправдання корупційності, дозвольте мені почати з виправлення цієї неправди.

Я - не антиросійський. Я проросійський,

більш проросійський аніж той режим, що погано керує вами сьогодні. Я заявляю це тому, що я поважаю вашу гідність і ваше право на самовизначення. Я вірю, що ви повинні жити відповідно тому, як підказує ваша совість, а не диктує вам уряд. Я вірю, що ви заслуговуєте на покращення вашого життя, живучи в країні, де економіка процвітає і створює блага для усіх, а не тільки для купки можновладців. Ви повинні жити у правовій державі, з чіткими та справедливими законами, що застосовуються послідовно і неупереджено. Я заявляю це тому, що я вірю, що люди в Росії не менше, аніж американці наділені нашим Творцем невід'ємними «правами на життя, свободу і прагнення до щастя», як свідчить американська Декларація Незалежності.

Президент Путін і його оточення не вірять у ці цінності. Вони не поважають вашу гідність і не визнають вашу владу над ними. Вони карають за інакомислення і заарештовують опонентів. Вони маніпулюють вашими виборами. Вони контролюють ваші засоби масової інформації. Вони переслідують, погрожують, і забороняють організації, що захищають ваше право на самоврядування. Щоб зберегти свою владу, вони заохочують процвітанню корупції в ваших судах і в економіці, тероризують і навіть вбивають журналістів, які намагаються викривати їх корупційність. Вони пишуть закони, що встановлюють нетерпимість щодо тих, чия сексуальна орієнтація вони засуджують. Вони садять за ґрати учасників панк-рок групи за злочин, який полягав в тому, що їхні дії були провокаційними і вульгарними, а також за те, що вони мали зухвалість протестувати проти правління президента Путіна.

Сергій Магнітський не був борцем за права людини. Він був звичайним бухгалтером у московській юридичній фірмі. Він був звичайним росіянином, котрий зробив щось незвичайне. Він викрав одну з найбільших в Російській історії крадіжок приватних активів державою.

(Закінчення на 2 стор.)

Здобуття НЕЗАЛЕЖНОСТІ 27 років тому і наслідки незавершеної народної революції

Політичні події кінця 1980-х, початку 1990-х років, фінальним акордом яких стало ухвалення Верховною Радою УРСР 24 серпня 1991 року Акту проголошення незалежності України, були мирною, ненасильницькою національно-визвольною революцією. Рушійною силою першого Всеукраїнського Майдану стали пробуджені до активних дій сотні тисяч свідомих патріотів — людей з чіткою державницькою позицією, мудрих, заповзятливих, енергійних, рішучих і мужніх.

Завдяки нашим організаційним зусиллям уже наприкінці 1989 року в Україні діяли масові невідконтрольні комуністичній владі громадсько-політичні формування: Народний Рух, Товариство української мови ім. Тараса ШЕВЧЕНКА, історико-просвітницьке товариство «Меморіал» ім. Василя СТУСА, екологічна організація «Зелений світ». У своїх лавах вони об'єднували цвіт нації: мільйони небайдужих людей - найкращих представників усіх вікових груп, усіх прошарків населення. Крім етнічних українців, у боротьбі за кращу долю нашої Вітчизни брали участь представники багатьох інших національностей, здебільшого люди, народжені в Україні. Усі, для кого наша земля стала єдиною Батьківщиною, хто пов'язував з нею свою долю.

Важливою суспільно-політичною подією весни 1990 року стали вибори до рад усіх рівнів. Уперше за понад 70 років вони відбулися за демократичним виборчим законом, у кожному окрузі за один депутатський мандат реально змагалися декілька кандидатів. Понад сотня представників демократичних організацій стали депутатами Верховної Ради України. Для координації дій демократи створили у ВР Народну раду (НР) — патріотичну депутатську групу чисельністю близько 120 осіб, опозиційну до комуністичної депутатської більшості. У її складі було багато мужніх людей, які боролися за українську справу ще в попередні десятиріччя. Близько півтора десятка новообраних депутатів у минулому зазнали жорстоких репресій, відбувши тривалі терміни покарання за патріотичну і правозахисну діяльність. У НР було чимало високоосвічених і харизматичних осіб, наділених неабиякими лідерськими якостями, ораторським і публіцистичним талантами.

У всіх законодавчих ініціативах патріотичне крило парламенту завжди спиралося на активну підтримку народу. За наполяганням НР у липні 1990 р. Верховна Рада ухвалила Декларацію про державний суверенітет України -- саме у прогресивній, самостійницькій редакції, запропонованій демократами. А ще через рік ВР (знову-таки завдяки «залізній» аргументації та політичній волі НР) заявила про відмову УРСР брати участь у підписанні договору про створення «оновленого союзу радянських республік». Імперіалістична Москва була збентежена, перелякана і страшенно розлючена. Бо зрозуміла: без участі України жодного «оновленого союзу» під свою гегемонію «склепати» не вдасться. У разі ж створення якогось об'єднання, воно буде політично й економічно неповноцінним. Сміливе патріотичне рішення нашого найвищого представницького органу стало дошкульним ударом по великодержавних амбіціях Кремля. Саме воно спровокувало групу недоумкуватих, біснуватих та озлоблених реваншистів вчинити антидержавний переворот, відомий як заколот «ГКЧП». Але мерзенні авантюристи ганебно прорахувалися. Путч не мав підтримки народу і через 3 дні був придушений. Він лише прискорив процес розвалу московської імперії. А ще через два дні, 24 серпня 1991 року, Верховна Рада конституційною більшістю голосів ухвалила Акт проголошення незалежності України.

(Закінчення на 2 стор.)

ПЕРЕДПЛАТИТЬ ГАЗЕТУ, ЯКА ВАС ЗАХИЩАЄ!

Передплатіть нашу газету «Промінь Просвіти Є», газету, яка переймається питаннями розбудови Української держави на рівні області та Криворіжжя, а також — розбудови й організації системи самоврядування громад у регіоні. Наша позиція — діяти при цьому виключно на базі дотримання прав людини й послідовного виконання вимог, записаних у Конституції України.

Вся необхідна інформація для передплати цього громадсько-політичного видання патріотичного спрямування містяться в довіднику «Укрпошти» під назвою «Каталог місцевих видань України. Дніпропетровська область».

Зробити передплату можна в будь-якому відділенні «Укрпошти» на території Дніпропетровщини. Передплатний індекс газети 60093. А вартість передплати (включно з оплатою поштових послуг) складає: на 3 місяці — 16 гривень 78 копійок.

Здобуття НЕЗАЛЕЖНОСТІ 27 років тому і наслідки незавершеної народної революції

Цей історичної ваги політико-правовий документ поклав край багаторічному тотальному пануванню над нашим народом жорстокого окупаційного антиукраїнського московського режиму! Пригадаймо, як це відбувалося.

Як учасник тих подій добре знаю: значна кількість депутатів проголосувала за Акт свідомо, з великою радістю, на підставі міцних державницьких переконань. Інші -- від остаточно усвідомлення того, що СРСР (як антибожа й антилюдська, злочинна, агресивна, грабіжницька московська імперія зла, неправди і неволі, гноблення і визиску, смерті й терору) має бути назавжди зруйнована. Проте було й чимало таких нардепів, особливо серед представників комуністичної «групи 239», які зробили це під потужним психологічним тиском рішуче налаштованих на перемогу майже 200 тисяч людей, що добровільно, винятково з патріотичних мотивів з усієї України прибули 24 серпня 1991 р. до будинку ВР (вважаю, вони були делеговані своїми земляками до Києва для виконання важливої історичної місії). Отож ті нардепи, які ще молилися на кришаві кремлівські зорі, натиснули на кнопку «за» не від любові до нашого народу, до України, не від бажання бачити її вільною, демократичною, замочною, могутньою і щасливою. Вони зробили це від страху перед народним гнівом. Упевнений: якби не присутність коло ВР величезної кількості патріотів, які наполегливо вимагали проголошення Незалежності України, нардепи-комуністи не віддали б того дня голосів за доленосний політико-правовий документ.

Поки у ВР тривали дискусії, ми перебували у стані граничної зосередженості, величезного напруження фізичних і духовних сил. Розумово і психологічно були налаштовані адекватно реагувати на всі можливі варіанти перебігу подій в сесійній залі. Усвідомлювали: результат голосування ВР за волю України залежатиме не тільки від особистих рішень окремих депутатів, але й від нашої колективної налаштованості на підтримку позиції Народної ради, яка підготувала проект Акту проголошення Незалежності України. Піднесений емоційний настрій величезної кількості найкращих представників українського народу, які оточили будівлю

Ради, душевний стан тривожного очікування, наша вулканічна енергія—не тільки фізична, але й розумова та емоційна—крізь товсті стіни передавалися депутатам.

Усвідомлюючи важливість та унікальність тогочасної політичної ситуації, ми поклялися: не розходиться доти, поки Акт не буде ухвалено конституційною більшістю ВР. Бо, як істинні сини й дочки улюбленої Вітчизни, назавжди нерозривно, міцно долею і духом з нею пов'язані, глибинним національним інстинктом відчували: саме сьогодні настав вирішальний момент для проголошення державності України, для визначення подальшої історичної долі нашої Батьківщини (зробити це завтра вже буде запізно). А вона, доля України,—ми твердо вірили—неодмінно буде щасливою.

Усі усвідомили: позитивний результат має бути досягнутий негайно, якнайшвидше. Адже за нами, українцями, з цікавістю спостерігає, мудрості і щастя нам бажає весь демократичний світ. Вільні народи хотіли також з'ясувати, хто ж ми є і чого, як нація, насправді варті. Ми були переконані: з високого ясного неба з надією дивляться на нас безсмертні душі мільйонів великих попередників, яким не судилося дожити до цієї унікальної миті. Саме тому ми зобов'язані були запобігти провальному голосуванню ВР за волю Вітчизни. Ніхто навіть не допускав, що ми повертатимемося додому «впорожні» в разі катастрофічної невдачі. Такого не повинно статися в жодному разі. Адже вона стала б нашою колективною поразкою --найбільшою в житті, ганебною, непростимою. І перекреслила б усі попередні багаторічні титанічні зусилля.

Отож багатомільйонному українському народові конче була потрібна омріяна перемога. Велика, вирішальна, остаточна і триумфальна. Одна для всіх.

І ми її того дня таки здобули! На щастя, мирно, безкровно. Хоча в запасі мали й силові варіанти, включно зі штурмом ВР, захопленням антиукраїнськи налаштованих нардепів, суворим покаранням зрадників і запроданців (вони тоді ще ходили без охорони, не носили зброї, не їздили у броньованих джипах). Ми вважали, що повсталі народ має моральне право на жорсткі дії щодо ворогів державної незалежності

України. Щодо всіх, хто воліє перекреслити наші сокровенні сподівання!

Ніколи не забуду могутньої хвилі радісного емоційного піднесення, яка охопила всіх присутніх на майдані коло Ради після оголошення результатів голосування за Акт. Учасники акції по-різному виявляли свої щирі почуття й нестримні емоції: урочистим співом Національного Гімну, радісним плачем, щирою молитвою, декламуванням Шевченкових поезій, братерськими обіймами. Здавалося, тієї миті не було у цілому світі людей, щасливіших за нас. Адже саме нам пощастило стати свідками рідкісної історичної події—народження Вільної України, Держави, вимріяної сотнями поколінь Героїв-борців за її волю!

Отож, головною дією вою особю національно-демократичної революції періоду 1989-1991 років, у результаті котрої Україна здобула політичну незалежність, був саме український народ, а не обрані ним політики. 27 років тому понад три сотні депутатів Верховної Ради стали виразниками могутнього, нестримного державницького прагнення українців і виконавцями нашої неухитної суверенної національної волі. Проголосували за політичне, економічне і духовно-культурне відокремлення від деспотичної Московії, політики продемонстрували світові: український народ свідомо на віки-вічні вибрав свою історичну долю. І гучно заявив усій спільноті вільних народів про намір збудувати й утвердити на рідній землі власну суверенну, демократичну, соціальну, правову миролюбну національну державу. Ми, учасники знаменних подій, які призвели до відновлення державності України, дякуємо Богові за те, що жили в той вікопомний час. Пишаємося тим, що зробили свій посильний внесок у святую справу визволення Батьківщини з-під багаторічного московського ярма.

Але дуже жаль, що із трьох корінних, нагальних завдань національно-демократичної революції вдалося розв'язати лишень одне: вибороти державність України. Питання влади і власності в нашій державі не були тоді розв'язані в інтересах українського народу. Нерозв'язаними залишаються вони ще й досі, незважаючи на дві наступні революційні хвилі—Помаранчевий майдан 2004 року і Євромайдан 2014 року.

Події останніх 27-ми років наочно продемонстрували: незавершена вчасно революція призводить до гірших наслідків, ніж недолікована хвороба! Через незавершеність народної революції з вини тодішньої влади Україну спіткали низка бід (якщо не катастроф!): злочинна передача Москві майже 120 млрд. дол. народних заощаджень; інфляція і зубожіння більшості українців у першій половині 1990-х; боягузливе одностороннє ядерне роззброєння без твердих гарантій захисту з боку США, Великобританії, РФ в разі агресії чи загрози незалежності й територіальної цілісності нашої держави, без вимоги належної

грошової компенсації з боку інших ядерних держав за добровільно віддану чи знищену зброю; цинічне розграбування України олігархами; відсутність дієвих, кардинальних реформ у всіх суспільних сферах, які завдяки потужним іноземним інвестиціям - мали б призвести також до швидкої модернізації нашої економіки, стрімкого її розвитку, створення мільйонів високооплачуваних робочих місць і виробництва високоякісної конкурентноспроможної продукції; підлаздача ворогові національного інформаційного простору, злочинне продовження політики омосковлення, навмисна консервація у південно-східних областях духу советчини; прихід на президентську посаду кримінальника-рецидивіста, зрадницьке ухвалення промосковської парламентської більшістю Харківських угод з кремлем і закону про позаблоковий статус нашої держави, прихід до влади банди мародерів. І нарешті, ворожа агресія з метою знищити або ослабити Україну, відірвати від нашої держави споконвічні її території.

Незважаючи на всі невдачі й помилки у державотворенні, душі наші тішать те, що впродовж останнього часу на авансцену боротьби за волю і правду вийшли і гучно заявили про себе мільйони молодих патріотів. Нині вони працюють для зміцнення економічної і військової могутності України, її духовного відродження, дбають про очищення влади і суспільства від ганебної скверни, передусім від корупціонерів, зрадників і непрофесіоналів, воюють за незалежність і територіальну цілісність Батьківщини. Отже, ці люди стали ідейними послідовниками і гідними продовжувачами великих, славних і безсмертних починань усіх попередніх поколінь борців за українську Україну. Саме тому ми твердо впевнені: великий український народ переможе завершить святую справу порятунку Батьківщини й остаточного визволення її від усіх ворогів -- зовнішніх і внутрішніх. Твердою рукою він рішуче наведе лад у державі. Викине із владних крісел мерзенних пристосуванців, неуків-невігласів, казнокрадів, хабарників, шахраїв, аферистів, провідів-брехунів, гендлярів, спекулянтів, олігархів і кремлівських агентів. Ми, ветерани національно-визвольних змагань, безпосередні учасники боротьби за незалежність України, разом із молодією генерацією борців за правду і волюспільними зусиллями побудуємо суверенну, справедливу, могутню, замочну, демократичну, миролюбну Українську державу! Виконаємо Заповіти наших знаменитих, «славних прадідів великих», доведемо світові і покажемо всім, що «ми, браття, --козацького роду»!

Слава Україні! Україна понад усе!

**Анатолій КОВАЛЬЧУК,
учасник боротьби за
Незалежність України у
20-му столітті,
кавалер ордена
«За мужність» III ступеня**

«РОСІЯНИ ВЖЕ НЕ ВПЕРШЕ ЧУЮТЬ ПРО МЕНЕ ЯК ПРО ПРОТИВНИКА...»

Він вірив у верховенство закону і вважав, що ніхто і ніщо не може бути вище закону. Через власні погляди і мужність, він опинився у Бутирській в'язниці, де його тримали без рішення суду, піддавали тортурам, там він захворів і помер. Після його смерті над ним провели показовий процес, що нагадував процеси сталінської епохи, і, звичайно ж, він був визнаний винним. Це був злочин не тільки проти Сергія Магнітського. Це був злочин проти усіх росіян, і проти вашого права на чесний уряд, уряд що гідний Сергія Магнітського і вас.

Президент Путін стверджує, що його мета - відновити велич Росії як в очах співгромадян, так і на світовій арені. Але якими засобами він відновив вашу велич? Він дав вам економіку, яка майже повністю базується на кількох природних ресурсах і буде підніматися і падати разом з ними. Процвітання такої економіки не буде тривалим. А поки воно буде зберігатися, ці багатства будуть у володінні купки корумпованих можновладців. Капітали йдуть з Росії, яка за відсутності правової держави і диверсифікованої економіки сприймається занадто ризикованою для інвестицій і підприємництва.

Він дав вам політичну систему, що підтримується корупцією і репресіями і котра недостатньо міцна, аби допустити незгоду. Як він зміцнив міжнародні позиції Росії? Взв'язавши в союзники Росії найагресивніших тиранів, котрі загрожують усьому світові. Підтримуючи збереження влади сирійського режиму, що вбиває десятки тисяч власних громадян, і не допускаючи навіть засудження цих звірств Організацією Об'єднаних Націй. Його відмова брати до уваги знищення невинних, важке становище мільйонів біженців, зростаюча ймовірність великої пожежі, здатного поширити своє полум'я на інші країни, має стати предметом світової уваги. Він не піднімає репутацію Росії в світі. Він руйнує її. Він зробив Росію другом тиранів і ворогом пригноблених, її не довіряють народи, які намагаються зробити нашу планету більш безпечною, мирною і процвітаючою.

Президент Путін не вірить у ці цінності через те, що він не вірить в вас. Він не вірить, що за тільки за умов свободи, людська природа може піднятися над своїми слабкостями і побудувати справедливе, мирне і процвітаюче суспільство. Або як мінімум, він не вірить, що це можуть зробити громадяни Росії. Тому він править, використовуючи ці слабкості, править за допомогою корупції, репресій і насильства. Він править для себе, але не для вас.

Я вірю у вас. Я вірю у вашу здатність до самоврядування і в ваше прагнення до справедливості і миру відкритих можливостей. Я вірю у велич російських людей, які важко страждали і сміливо боролися з жажливими негараздами, щоб врятувати свій народ. Я вірю у ваше право створити цивілізацію, гідну ваших прагнень і принесених жертв. Я критикую ваш уряд не тому, що я налаштований проти Росії. Я роблю це тому, що я вірю -- ви заслуговуєте на уряд, що вірить у вас і підзвітний вам. Я сподіваюся побачити той день, коли це станеться».

Джон МАККЕЙН.

Куди нас рухає місцева преса?

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНЬСЬКА війна триває вже більше чотирьох з половиною років. Окупований військами загарбників і анексований Крим, частково окуповані території ще двох областей незалежної України (Донецької і Луганської), тисячі загиблих і поранених, мільйони біженців, яких по-езуїтському називають «внутрішньо переміщеними особами», зруйновані міста і села... Це реальність. Як і те, що Москва, столиця Російської Федерації, стала центром цієї агресії на очах не тільки народів Європи, а й усього світу. Так, Москва, яку ще близько вісімдесяти років тому наші діди й прадіди разом боронили від нацистів, стоячи на смерть, стала тепер одним із головних центрів міжнародного тероризму й розпалювання велетенського вогнища третьої світової війни.

Україні свобода слова має в своїй основі відповідальність за все написане. Та як її знайдеш у вищезгаданому «Вестнику», коли тут не те що поодинокі, а цілі десятки матеріалів – без підпису? Коли ж захочете написати листа й запитати про це в її редактора, то й з цим у вас виникнуть проблеми, оскільки не зазначено, хто ж насправді її редагує.

Про що ж пише ця газета і яким чином? Для цього достатньо буде звернутися до кількох матеріалів. Візьмемо, для прикладу, ось цей, який відкриває число 32-ге, під заголовком «ВИЛКУЛ і ФИЛАТОВ снова вместе?». А в ньому стверджується: «Нынешний мэр Днепра» Борис ФИЛАТОВ и народный депутат Украины» от «Оппоблока» Александр ВИЛКУЛ совместно с одиозным политиком и главой партии «УКРОП»

Та й при чому тут журналістика?

ПОМІЖ ПРАВДОЮ ХОВАЮТЬСЯ «ПРОСВЕТІТЕЛІ»

У читачів, який читають цей допис, може виникнути думка, що автор абсолютно негативно ставиться до всього російського, починаючи з мови. Але це не так. Хоча б тому, що за освітою я – філолог, викладач російської мови та літератури. До того ж, – ще й літератор із майже півстолітнім досвідом, причому більшість мною написаних віршів – якраз російською. Та й, врешті, мені багато в чому подобається «Домашняя газета», попри те, що вона останнім часом майже виключно публікує матеріали тією ж російською. Бо відчувається, що роблять її справжні професіонали. Таке я стверджую, хоч мої погляди далекі від орієнтирів декого з них, в недале-

просвітянину Павла МОВЧАНА йому й, зокрема, одному з керівників Криворізького національного університету. І в цьому сенсі особливо показовим є матеріал Миколи КРАМАРЕНКА під заголовком «Ректор КНУ, профессор, доктор технических наук Николай СТУПНИК: «Достижения академика» Владимира НАЗАРЕНКО» входят в сокровищницу мировой науки». Тобто, пп. КРАМАРЕНКО й СТУПНИК стали вже автоматично «просветителями».

«КАК БЫ УКРАИНА» В КРИВОМУ РОЗІ

По правді кажучи, у нас в місті, крім «Домашки» і ще однієї газети, всі інші фактично є піарниками місцевої влади і одночасно (тією чи іншою мірою) – критиками влади центральної, що в Києві. А в умовах війни (та ще й на ґрунті

ОКУПАЦІЯ ЗА ДОПОМОГОЮ СЛОВА — ЦЕ РЕАЛЬНІСТЬ

І в такій надтривожній для українського народу ситуації Кривий Ріг є частиною прифронтової, Дніпропетровської, області й весь цей час перебуває під загрозою окупації з боку росіян. Тож з огляду на таку ситуацію, що склалася на п'ятому році російсько-української війни, і оцінимо, як і про що пише місцева преса в літо 2018-го року, на 27-му році політичної незалежності України, оцінимо й те, настільки близьким для неї стало все українське.

ІМІТАТОРИ ВІД УКРАЇНЬСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Відкриємо, для початку, навмання одне із чисел найстарішої з нинішніх криворізьких газет («Червоний гірник») від 16 серпня й на шостій сторінці побачимо виписаний крупними літерами через всю сторінку заголовок: «Четверговий телегід». І виявиться, що фактично цим заголовком майже все українське тут і вичерпується. Бо всі дев'ять вміщених в «телегіді» матеріалів – російською мовою з примішуванням слів із англійської. Ось кілька з них, для прикладу: «Джеки ЧАН попав под мощный селевой поток в Китае», «Warner Bros» и «DC» начали работу над фильмом о Супергерл», «Disney» потратит \$ 100 млн. на сериал «Звездные войны». Щоправда, є ще все-таки на сторінці два слова українською: «Обирай пальцем!». Це, значить, – щоб не головою, виходить...

А про те, що ця газета не так давно публікувала матеріали тільки українською тут, мабуть, не те що забули, а й просто не знають. Тому й не дивина, що матеріали в ній, засновані міськрадою, навіть на першій сторінці можуть подаватися й російською. Навіть такі, в яких – відвертий піар нашого, здавалось би, українського міста. Як ось цей: «Кривой Рог – первый город на Днепропетровщине, который по программе с Мировым банком построил и открыл амбулаторию практики семейной медицины».

Але якщо стосовно «Червоного гірника» можна було вести мову про якісь журналістські стандарти, то для читачів газети «Вестника Кривбасса» все те, мабуть, в минулому. Бо з тих часів залишилася тільки назва. А все інше – що завгодно, тільки не журналістика. Адже ні для кого не є секретом, що оголошена в

Геннадием КОРБАНОМ договорились о создании политической коалиции». А далі в цьому дописі йде мова про таке:

«Борис ФИЛАТОВ и Геннадий КОРБАН уверены, что они смогут успешно реализовать свой политический проект, имея политического союзника в лице Александра ВИЛКУЛА. Так, ходят слухи, что господин КОРБАН, начавший регулярно посещать заседания фракции «Украинское объединение патриотов» - «УКРОП» в областном совете, уже прямо заявил своим однопартийцам, что союз с БПП является обременительным... Говорят, что КОРБАН вместе с ФИЛАТОВЫМ задумываются о создании новой партии».

Звернули увагу, шановні наші читачі, на два дуже показові моменти в зацітованому вище уривку з названої публікації? Ні? Тож підказую: «так, ходят слухи» і «говорят, что...». Та ще й сам матеріал – без підпису. Тобто, редакція газети взяла орієнтацію на, так би мовити, сенсаційність, але при цьому «забула» про обов'язкові журналістські стандарти, а не на публікації штибу «одна бабця сказала». Це стосується й цілої низки інших, серед яких, наприклад, – «Как украинские хакеры» украла миллиард долларов», «Новые политические проекты пытаются высадить на криворожской грядке», «Кривой Рог – первый город на Днепропетровщине, который построил и открыл амбулаторию практики семейной медицины», «Если в кране нет воды или как выжить в условиях искусственного увеличения тарифов». До речі, останній з перелічених заголовків, який був виписаний крупними літерами й відкривав число 33-тє цієї газети за 2018-й, – є звичайним ляпом щодо правильності написання заголовків. Бо правильно треба писати ось так: «Если в кране нет воды, или Как выжить в условиях искусственного увеличения тарифов».

А здивував «Вестник Кривбасса» тим, що нарешті аж у двох числах поспіль з'явилися матеріали українською мовою, навіть – цілими сторінками, під назвою «Гумор і сатира». Але й вони, знову ж таки, – без підпису. Так само, як і карикатури, на них розміщені. І це вже, на перший погляд, взагалі важко пояснити.

кому минулому – червоногірничан, що зробило відповідний вплив на їхній світогляд.

Для того, аби читачі впевнились у різниці підходів до справи, візьму лише один матеріал, написаний в руслі реалізації оголошеної в Україні реформи з охорони здоров'я. Це інтерв'ю журналістки «Домашньої газети» Наталі ЧАЙКОВСЬКОЇ «Нужно вводити страховую медицину, а не придумывать кривой украинский велосипед», коли вона розпитувала сімейних лікарів з Кривого Рогу Ларису ЯРЕМУ і Світлану ПОПОВУ.

Бо ж коли «Червоний гірник» радісно верескнув про «амбулаторию практики семейной медицины» в нашому місті, і зовсім інша – коли йде бесіда із самими фахівцями про те, що відбувається реально з питання реалізації реформи.

А виявилось, наприклад, що амбулаторія №1 Центру первинної медико-санітарної допомоги №6 у Кривому Розі не може й досі відмовитись від паперових карток пацієнтів, щоб остаточно перейти на електронний документообіг. Відповідаючи на запитання, Світлана ПОПОВА зазначила: «Для этого нет соответствующей компьютерной техники. Руководство центра выдало нам ноутбуки, на которых мы регистрировали декларации, но для электронного документооборота он не приспособлен...» А Лариса ЯРЕМА додала: «Подозреваю, что будут намерять, дабы врачи покупали компьютеры за свой счет... Мне, например, уже пришлось купить принтер, поскольку на все 14 участком амбулаторный принтер был единственным». А далі Лариса ЯРЕМА підсумувала: «Как мне кажется, нужно вводити страховую медицину, а не придумывать кривой украинский велосипед. Ну что такое 370 грн. на человека в год, которые гарантировало государство для оказания медпомощи на первичном уровне? Общй анализ крови в частной клинике сегодня стоит 120-150 грн. Это, считайте, уже половина суммы, выделенной государством в год на одного пациента. Знаю, что одно из частных медзаведений города, обслуживая работников одного промышленного предприятия, получает по 3 тыс. грн. в год за одного пациента. Поэтому лишь единичные частные клиники в Украине согласились работать с государством за 370 грн в год для одного пациента. Поскольку для них это совершенно нерентабельно».

Та доводиться констатувати, що посеред правди життя, про яку ведуть розповіді на сторінках цієї газети Наталія ЧАЙКОВСЬКА і Наталя ШИШКА, зустрічаються такі хитруни, як Микола КРАМАРЕНКО, який десятиліттями в «Червоному гірнику» піарив місцеву владу, а тепер офіційно вважається просвітнянином. Ще кілька місяців тому він у «Домашці» писав про долю української мови навіть стосовно реклами, але тепер цілим потоком пише свої матеріали тільки російською. І ніби й не було нагород від «верхнього» в Україні

сепаратистських настроїв, які затято розпалює агресивна Росія) і з надшироким використанням при цьому текстів російською мовою (державною мовою нашого підлого ворога) все це разом діє не на користь Україні, а навпаки. І важливо, що в цьому відношенні подають приклад народні депутати України (в першу чергу, син діючого міського голови Кривого Рогу Олександр ВИЛКУЛ). Він постійно то десь на телебаченні, то в газетах виступає проти влади України, при цьому намагаючись якось у негативному світлі виставити щось українське. І мені це «щось» навіть не довелося довго шукати. Тільки розгорнув 32-ге число газети «Пульс», так і побачив дуже красномовний початок матеріалу за його підписом: «Кабмин выдает за «перемоги» принятую за уши статистику...» на 2-й сторінці. То чому ж тоді дивуватися тим плакатам у місті з написом «Україне нужен мир». Зрозуміло ж, що війна не потрібна нікому. Але ж навіщо нам, українцям, той «русский мир»? І все це з великою тривогою про наше українське майбутнє лягає на повідомлення у Фейсбуці від керівника Інституту масової інформації Оксани РОМАНЮК. А вона у своєму пості зазначила: «У липні 80% джінси в інтернеті, фактично, були російськими. Рівно половина матеріалів з ознаками замовності припала на УПЦ Московського Патріархату та на РПЦ, і ще 30% - це була партія «За життя», РАБІНОВИЧ І МЕДВЕДЧУК...»

І ось на такому тлі безвідповідальна (бо безкарна!) політика редакцій місцевих газет, які не те що не залишають своїх підписів під матеріалами, а навіть прізвища своїх редакторів не зазначають, свідчить про наближення масованого «лохотрону», коли на базі ніби сенсаційних за змістом повідомлень будуть на сторінках газети писати що завгодно, налаштовуючи криворіжців проти Української держави під час війни і підготовки до чергових виборів.

Але ж маємо розуміти, що нині вплив слова на свідомість людей посилюється (порівняно з часами Другої світової війни) в багаті рази. І коли кілька років тому, один із наших бійців (із числа полонених у росіян після Іловайська) розповів на мітинг, що після відповіді на запитання «Откуда ты?» той, що його запитував, резюмував: «Кривой Рог? Так это ж Россия!», мене те не здивувало. Бо я вже не одне десятиліття часів незалежної України відчуваю, що Кривий Ріг – це, швидше за все, «Как бы Украина». Та ще не забуваймо при цьому, що Кривий Ріг – у прифронтовій області, Дніпропетровській. А тому варто при цьому замислитись, шукаючи відповіді на запитання: «Куди нас рухає місцева преса?». Бо слово нині дуже й дуже сприяє окупації, спочатку – мізків і сердець людей. А далі вже може бути інше, із чим безпосередньо зіштовхувались українські бійці, коли звільняли міста й села від ворога на Донеччині і Луганщині в 2014-му.

Сергій ЗІНЧЕНКО

У МОЛОДІЖНИХ аудиторіях, з якими часом маю приємність спілкуватися, люблю проводити один простий експеримент: запитую, хто такий Володимир ЩЕРБИЦЬКИЙ. Молоді люди часто не можуть відповісти, в залі переважно піднімається кілька невпевнених рук. А це ж людина, яка керувала Україною майже 20 років! Він був на верхівці української радянської влади, обіймав посаду першого секретаря ЦК КПУ. Вершив долі, спричинився до судових вироків для Мирослава МАРИНОВИЧА, Євгена СВЕРСТЮКА, подружжя КАЛИНЦІВ... Цей аргумент використовую не для того, щоб показати, що молоді люди погано знають недавню історію. Питання зовсім в іншому. Який слід ЩЕРБИЦЬКИЙ залишив по собі? Сотні скалічених долів, страх підлеглих, приховування Чорнобильської трагедії, посилення русифікації? Його не стало, і пам'ять про нього відразу ж зникла. Володимир ЩЕРБИЦЬКИЙ пішов з влади лише кілька десятків років тому, а молоде покоління абсолютно його забуло. Його спадщина залишилася на смітнику історії.

Можна вказати багато причин, чому саме так відбулося, але дозволю собі назвати ідеалістичну — пам'ятають не того, хто руйнує, губить, нищить, а того, хто дає життя, хто створює і розвиває. Їх пам'ять триває, надихає і продовжує давати життя століттями.

Прикладом такої життєдайності є дочка Ярослава Мудрого Анна — королева Франції.

В XI столітті ця киянка правила Францією. Вона стала одним з перших послів нашої землі до тодішньої Європи. У ці часи Київська Русь була могутньою державою, і європейські країни, у тому числі Франція, прагнули посилити дружбу з нею, зокрема, — через шлюбні зв'язки. 1050 року король Генріх I відправив до Ярослава Мудрого своїх послів з проханням видати за нього заміж князівну. І 1051 року Анна одружилася з французьким монархом і стала королевою.

Полишивши Батьківщину, Анна Ярославна, або як її називають у Франції — Анна КИЇВСЬКА, продовжувала добрі справи: поки князь Ярослав, один з найосвіченіших правителів тогочасної Європи, піклувався про розвиток освіти й культури на теренах Київської Русі, Анна робила це у Франції. Після смерті свого чоловіка у 1060 році вона перебралася в стародавнє місто Санліс, що поблизу Па-

рію переписували та присвоювали інші народи. Нашу культуру й традиції намагалися знищити. Ми не могли ні оплатити втрати, ні згадувати про славетні часи.

Лише тепер ми починаємо усвідомлювати, яку роль відіграла Україна в становленні Європи, лише з часів незалежності можемо відкрито говорити про Голодомор, лише зараз отримали можливість розповідати про видатних українців.

Часом це не зовсім вдається, бо роки забуття пустили отруту надто глибоко. Однак, пригадувати, відкривати, усвідомлювати потрібно. Подивімося на дії Росії. Зараз вона не лише намагається відібрати в нас частину нашої території, а й посягає на глибші речі — історію, ідентичність. Вона відмовляється визнавати історичний спадок інших країн, хоче ототожнити Русь із Росією, назвати Анну КИЇВСЬКУ «своєю», а династію Рюриковичів — російською.

Історична правда важлива. Сучасні і майбутні покоління українців повинні знати своїх героїв. Важлива вона і для європейців, багато з яких дізнаються про Україну лише в контексті трагедій, революцій, війни та корупції. Ми не маємо права віддавати нашу історію, а для цього треба її добре розуміти самим. Тому Українська Греко-Католицька Церква приділяє особливу увагу поширенню правди про Україну та її історію у всіх країнах та на всіх континентах, де присутні наші вірні. Це потребує консолідованих зусиль та конкретних кроків.

2013 року українці з усього світу спільними зусиллями придбали історичну церкву в славетному французькому місті Санліс, тому самому, де жила королева Анна. Це дозволило заснувати Культурний Центр Анни КИЇВСЬКОЇ та парафію святих князів Бориса і Гліба. Це знак вшанування пам'яті Анни КИЇВСЬКОЇ та нагадування про тісний зв'язок України та Франції. Місія Культурного Центру Анни КИЇВСЬКОЇ — об'єднати спільноти українців в Україні та за її межами, допомогти зберегти нашу історію та творчо розповідати її світові. Центр Анни Ярославни має стати культурним і духовним посольством України під Парижем, який у свою чергу є культурною столицею Європи. Це важливо як для французів, які по-новому відкривають для себе українців, так і для самих українців, які віднаходять свою європейську ідентичність.

Зараз у Франції під час наших богослужінь ми почи-

КОГО ПАМ'ЯТАТИМУТЬ І ЧЕРЕЗ ТИСЯЧУ РОКІВ?

рижа. Там королева продовжувала займатися державними справами, виховувала дітей, видавала укази та дарчі грамоти для монастирів і церков. У самому Санлісі Анна КИЇВСЬКА заснувала абатство Святого Венсана.

Королева Анна була гідною онучкою Володимира ВЕЛИКОГО, який укоринив християнство на наших землях, і переклала цінності своїх дядьків Бориса і Гліба — перших святих нашого народу. Красива, будуюча історія. Про постать Анни Ярославни нам, сучасним українцям, точно варто не забувати. Але ж чому ми лише нещодавно почали згадувати про видатну українську князівну? Знову ж, багато причин, дозволять навести кілька фактів, що могли призвести до такого забуття.

У Харкові в середині 80-х ХХ сторіччя не було жодної української школи. За 20 перших років комунізму (з 1917 по 1937 рік) Православна Церква в Україні була знищена на 90-95%. Греко-Католицька Церква з 1946 до 1989 року була переслідувана та діяла у підпіллі. Нашу істо-

наємо вживати французьку мову, хоча це не просто, бо чимало наших вірних французької не розуміють. Однак Церква проповідує Євангеліє — Добру Новину, що є універсальною для чорних і білих, чоловіків і жінок, американців і європейців. 23 липня 2005 року Президент України Віктор ЮЩЕНКО відкрив у м. Санліс у Франції 2,5 метрову статую Анни Ярославни. Автор проекту - Микола ЗНОБА. Ми маємо бути відкритими не тільки до українців, але й до всіх людей доброї волі. Це вимагає зусиль від кожного, наприклад український греко-католицький єпископ Парижа має краще вивчити французьку. Пам'ять — це питання єдності. Як українець, що народився й в ірпі у діаспорі, я знаю, наскільки відчуженнями бувають одне від одного українці за кордоном. Подолання взаємної недовіри — важлива справа.

Повернімося до Анни Ярославни. Вона стала першою мігранткою з наших земель. Зараз в Європі

кілька мільйонів українців. Рідко трапляється, що хтось емігрує від хорошого життя, просто у пошуках мрії. Переважно люди покидають свою землю, дім, рідних через те, що їх щось не влаштовує, не дозволяє нормально жити. Економічні проблеми, соціальна несправедливість, війна.

Анна Ярославна від'їжджала зі Святої Софії майже тисячу років тому, щоб стати королевою Франції. Це звучить набагато привабливіше. Однак це теж було не просто: виснажлива подорож, чужа країна, заговори та інтриги, рідні, яких вона залишила назавжди. Однак вона мала місію, з якою мужньо впоралася. Анна КИЇВСЬКА стала емігранткою, яка залишила спадок, що триває через тисячу років і є важливим для французів та українців.

Питання асиміляції завжди було важливим для мігрантів: як зберегти свою ідентичність, водночас увійти в інше культурне середовище, не почуватися чужинцем. У Канаді є люди з родин мігрантів, які в п'ятому поколінні продовжують розмовляти українською мовою. Серед наших вірних, що живуть у Франції, трапляється казус, що батьки ще не говорять добре французькою, але їхні діти вже майже не розмовляють українською. Приклад Анни КИЇВСЬКОЇ надихає. Княжна поїхала з дому раз і назавжди, вона не мала у своєму оточенні земляків, однак не забула своє походження. **До наших днів зберігся кириличний підпис Анни — один з найдавніших зразків українського письма. Підпис Анни КИЇВСЬКОЇ — це важливий доказ того, що наша присутність у Франції є тисячолітньою.** Існує легенда, що також оповідає, що вона привезла з собою до Франції Євангеліє, на якому присягали французькі королі.

Україна мужньо обрала для себе шлях повернення до європейської родини. Але ми повинні тяжіти до Європейського Союзу не лише тому, що він пропонує кращі соціально-економічні умови, вищу заробітну плату, розвинену медицину, більше шансів для реалізації. Ми маємо думати над тим, що ми привнесемо до цієї спільноти, як це зробила Анна Ярославна. Яким є наш підпис, яким є наш спадок і чи збережеться він через тисячу років?

Борис ГУДЗЯК, президент Українського католицького університету, єпископ Української греко-католицької церкви, «Історична прада», 2 серпня 2018 року, інтернет-видання «Українська правда».

НА СВІТЛИНАХ: Анна КИЇВСЬКА; Від'їзд княжни Анни, доньки Великого князя Київського Ярослава МУДРОГО, до Франції для вінчання з королем Франції Генріхом I Капетінгом

Промінь Просвіти Є
Видавець і засновник—ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».
Свідectво про державну реєстрацію № 2162 — 900 р, видане 23.02.2017 р.
Передплатний індекс: 60093
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net. Тел. 067-568-39-73, 050-413-12-95

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО,
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ, Сергій ЗІНЧЕНКО, Микола КОРОБКО (голова об'єднання), Олександр ЧИЖИКОВ. Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО. Газета виходить двічі на місяць. Комп'ютерна верстка Л. Верьовки.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів.
Редакція не рецензує і не повертає рукописи.
За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газету друкує офсетним способом КП «Криворізька друкарня» Криворізької міської ради 50050, м. Кривий Ріг, пр. Металургів, 28, тел. 90-63-35.
Обсяг-1 друкований аркуш. Наклад-1000 примірників. Замовлення № 1591.